Història de la filosofia

Locke

Solucions · 33 exercicis

Proves d'accés a la universitat (PAU) de Catalunya. Ordenats del més recent al més antic.
Retalls dels exàmens i pautes oficials (selecat.cat / universitats.gencat.cat).

1. PAU 2024 · Juny · Sèrie 1 · Exercici 1 (Opció B)

Exercici 1

Pregunta I

Explicar breument el contingut del text.

[2 punts]

L'objectiu de la pregunta és detectar el grau de comprensió del text. **La resposta no cal que demostri que l'alumne/a coneix els detalls de la filosofia de l'autor** (excepte si la manca d'aquest coneixement li impedeix d'entendre el text). Les restriccions sobre espai (entre 80 i 120 paraules) són només orientatives per determinar indirectament el tipus de resum que s'espera: ni un breu títol, ni una llarga paràfrasi de tot el text. **Per tant, si el contingut del resum és equivalent al que es podria fer en el nombre de paraules indicat, no ha de comptar contra l'alumne/a el fet que no respecti aquests límits.**

A continuació s'esmenten les idees principals que se suposen en una resposta correcta. Cal tenir en compte, però, que les formes en què s'enuncien i comparen en un petit resum poden ser molt diverses. El seu enunciat pot ser explícit o estar implícit en la redacció de l'alumne/a. I, per descomptat, no es pot esperar de cap manera un desenvolupament detallat de cada idea. És important, però, que l'alumne/a no es limiti a enunciar idees, sinó que mostri comprensió de l'estructura argumentativa o discursiva del text.

Opció B)

La resposta ha d'obtenir la màxima puntuació si exposen, d'una forma o altra, les idees següents:

(i) Si el poder legislatiu actua d'una forma que no respecta ni la propietat de la gent ni la seva llibertat, aleshores entra en estat de guerra amb el poble, i la gent deixa de tenir cap obligació d'obeir-lo, i pot actuar com cregui més convenient per a protegir-se.
(ii) Postular que el poble pot deixar d'obeir el govern en les circumstàncies descrites, és, de fet, quelcom que serveix per prevenir la rebel·lió:
(iia) Si qui governa actua de forma contrària a com ho hauria de fer, i imposa les seves actuacions contràries als interessos de la gent per la força, aleshores, es converteix en un rebel.
(iib) El fet que els que governin sàpiguen que, si actuen com a rebels, el poble podria legítimament deixar d'obeir-los i defensar-se actuant de la forma que cregui més convenient, serveix de dissuasiu: fa que els governants que podrien sentir-se temptats a abusar del poder que se'ls ha concedit, no n'abusin (i no caiguin, per tant, en la rebel·lia).

En totes dues opcions, l'avaluació de la pregunta I s'ha de fer **de forma global**. L'alumne/a no té en absolut per què fer el seu resum distingint exactament el mateix nombre d'apartats que s'indiquen en aquests criteris. El que s'ha de fer en una bona resposta és articular d'una manera coherent les idees que s'hi indiquen.

Pregunta II

Explicar el **significat** de termes o expressions.

[1 punt]

El que es demana no és donar definicions exactes o precises que hagin de ser vàlides per a qualsevol context d'ús de les expressions, ni tampoc que l'alumne/a utilitzi un vocabulari tècnic. El fet que l'alumne/a utilitzi un llenguatge sense cap tecnicisme, si no té incorreccions, no haurà de comptar en contra seu. Quan sigui possible, té dret a inferir el significat només de la informació que li proporciona el text. En la mesura en què demostri la comprensió pertinent, això no pot comptar en contra seu.

Opció B)

a) ***Rebel***: qui actua en contra de l'ordre establert, pactat per aquells que constitueixen una determinada societat política.

b) ***Estat de guerra***: situació en la qual una persona (o grup de persones) usen la força de forma il·legítima contra un altre o uns altres.

Important: aquestes respostes són sols un exemple de resposta correcta. En cadascun dels casos hi ha moltes altres maneres correctes de respondre.

Pregunta III

Donar les raons de l'autor a favor d'una tesi.

[3 punts]

L'enunciat demana referir-se al pensament de l'autor. S'haurà de tenir present, però, que el que es demana no és una exposició general del seu pensament. Només es tindran en compte les idees que siguin pertinents per entendre l'afirmació que es vol explicar i per entendre les raons de l'autor per fer aquesta afirmació. Un bon examen serà aquell que sàpiga indicar quin paper juga aquesta afirmació particular en el conjunt del pensament de l'autor i com aquesta afirmació es justifica a partir d'allò que l'autor defensa. A vegades una exposició general i correcta del pensament del filòsof pot no respondre al que es demana si no explica com el pensament general de l'autor justifica la tesi particular que és objecte de la pregunta.

Opció B)

La màxima puntuació requeriria tenir en compte adequadament els següents punts:

(i) Els elements bàsics de la concepció política de Locke i l'explicació de Locke de què portaria a un grup de persones a fer un pacte i constituir una societat política (estat de la naturalesa, drets naturals, contracte social, transferència al govern del dret que cadascú té d'executar la llei de la naturalesa). La finalitat de constituir una societat i instaurar un govern és la de garantir el dret a la vida, la llibertat i els béns dels membres de la societat.

(ii) Estat de guerra com a situació en la qual algú usa la força, o amenaça d'usar-la, contra altres en una situació on aquests no poden recórrer a l'auxili de la llei. S'entra en estat de guerra amb un altre quan s'intenta privar-lo dels seus béns, la seva integritat física o la seva llibertat. (Si algú arrabassa la llibertat a un altre, aquest altre es troba indefens i a mercè d'aquell qui l'ha privat de llibertat).
Tota persona té dret a defensar-se quan un altre entra en estat de guerra amb ella.

(iii) Si els legisladors actuen de forma contrària al que postula el pacte que és la base de la constitució de la societat política, aleshores el poble es veu amenaçat per l'actuació d'aquests legisladors. I per això aquests legisladors que actuen de forma impròpia i amenacen els béns, la integritat física o la llibertat de la gent, se situen en un estat de guerra amb el poble.

(iv) Per altra banda, no respectar els acords que són la base de la constitució de la societat política és ésser un rebel. Per tant, els governants o legisladors que actuen de forma contrària a allò que va fer que es constituís la societat política són rebels.

(v) Tal com passa, en general, quan un individu es posa en estat de guerra amb un altre: la gent té dret a defensar-se davant dels legisladors rebels que s'han posat en estat de guerra amb el poble. Per això, el poble deixa de tenir l'obligació d'obeir a aquest legisladors, i poden nomenar, si volen, un nou cos legislatiu.

• En les dues opcions, l'avaluació de la pregunta I s'ha de fer **de forma global**. L'alumne/a no té en absolut per què fer la seva explicació distingint el mateix nombre d'apartats que s'indiquen en aquests criteris. El que s'ha de fer en una bona resposta és articular d'una manera coherent les idees que s'hi indiquen.

2. PAU 2023 · Setembre · Sèrie 2 · Exercici 1 (Opció B)

Exercici 1

Pregunta I

Explicar breument el contingut del text.

[2 punts]

L'objectiu de la pregunta és detectar el grau de comprensió del text. **La resposta no cal que demostri que l'alumne/a coneix els detalls de la filosofia de l'autor** (excepte si la manca d'aquest coneixement li impedeix d'entendre el text). Les restriccions sobre espai (entre 60 i 100 paraules en l'opció A, i entre 80 i 120 en l'opció B) són només orientatives per determinar indirectament el tipus de resum que s'espera: ni un breu títol, ni una llarga paràfrasi de tot el text**. Per tant, si el contingut del resum és equivalent al que es podria fer en el nombre de paraules indicat, no ha de comptar contra l'alumne/a el fet que no respecti aquests límits.**

A continuació s'esmenten les idees principals que se suposen en una resposta correcta. Cal tenir en compte, però, que les formes en què s'enuncien i comparen en un petit resum poden ser molt diverses. El seu enunciat pot ser explícit o estar implícit en la redacció de l'alumne/a. I, per descomptat, no es pot esperar de cap manera un desenvolupament detallat de cada idea. És important, però, que l'alumne/a no es limiti a enunciar idees, sinó que mostri comprensió de l'estructura argumentativa o discursiva del text.

Opció B)

Per assolir la màxima puntuació, l'alumne haurà d'exposar, d'una forma o altra, les idees següents:

(i) En aquest fragment, Locke respon a algú que afirmés: "No està bé dir que el poble es pot rebel·lar contra un govern, si el govern no respecta les seves llibertats i propietats; perquè dir això, propicia que hi hagi aldarulls o guerres civils".

(ii) Locke respon que, si el poble es rebel·la contra un govern que no respecta els seus drets, el responsable d'aquesta situació no és el poble, sinó el governant que no ha fet el que tenia l'obligació de fer.

(iii) No es pot pretendre que, per tal d'evitar el conflicte, la gent tingui l'obligació de suportar que el maltractin o abusin d'ells.

(iv) En una pregunta retòrica final, Locke suggereix que és perfectament legítim que el poble tingui la possibilitat de rebel·lar-se contra un govern que destrueix, en lloc de protegir, els béns dels governats.

L'avaluació d'aquesta Pregunta I s'ha de fer **de forma global**. L'alumne/a no té en absolut per què fer el seu resum distingint exactament el mateix nombre d'apartats que s'indiquen en aquests criteris. El que s'ha de fer en una bona resposta és articular d'una manera coherent les idees que s'hi indiquen.

Pregunta II

Explicar el **significat** de termes o expressions.

[1 punt]

El que es demana no és donar definicions exactes o precises que hagin de ser vàlides per a qualsevol context d'ús de les expressions, ni tampoc que l'alumne/a utilitzi un vocabulari tècnic. El fet que l'alumne/a utilitzi un llenguatge sense cap tecnicisme, si no té incorreccions, no haurà de comptar en contra seu. Quan sigui possible, té dret a inferir el significat només de la informació que li proporciona el text. En la mesura en què demostri la comprensió pertinent, això no pot comptar en contra seu.

Opció B)

a) «rebel·lió»: Quan els governats deixen de considerar-se sota l'obligació d'obeir a aquells que ostentaven el poder, i actuen en conseqüència.

b) «opressors»: Aquells que estan en una situació de poder i tracten els altres de forma injusta, impedint que puguin exercir els seus drets.

Important: aquestes respostes són sols un exemple de resposta correcta. En cadascun dels casos hi ha moltes altres maneres correctes de respondre.

Pregunta III

Donar les raons de l'autor a favor d'una tesi.

[3 punts]

L'enunciat demana referir-se al pensament de l'autor. S'haurà de tenir present, però, que el que es demana no és una exposició general del seu pensament. Només es tindran en compte les idees que siguin pertinents per entendre l'afirmació que es vol explicar i per entendre les raons de l'autor per fer aquesta afirmació. Un bon examen serà aquell que sàpiga indicar quin paper juga aquesta afirmació particular en el conjunt del pensament de l'autor i com aquesta afirmació es justifica a partir d'allò que l'autor defensa. A vegades una exposició general i correcta del pensament del filòsof pot no respondre al que es demana si no explica com el pensament general de l'autor justifica la tesi particular que és objecte de la pregunta.

Opció B)

La màxima puntuació requeriria referir-se correctament a:

(i) Els trets bàsics de la concepció política de Locke: drets naturals i estat de la naturalesa, contracte social, la naturalesa del poder polític.

(ii) Explicar en quines situacions, segons Locke, el govern no compliria la funció per a la qual es va establir i, en conseqüència, serien situacions en què seria legítim desobeir-lo i destituir-lo.

(iii) Vincular allò explicat en el punt (ii) a la pregunta retòrica sobre la qual es demana: tal com recorda la frase del text prèvia, la finalitat d'un govern (és a dir, allò que legitima que hi hagi un govern) és que aquest vetlli pel bé de la comunitat, protegint els béns i les llibertats dels ciutadans; si el govern actua en contra del que era la seva finalitat, i del que el legitimava, aleshores els governats no tenen cap obligació d'obeir-lo i poden, legítimament, destituir-lo.

• En les dues opcions, l'avaluació de la pregunta III s'ha de fer **de forma global**. L'alumne/a no té en absolut per què fer la seva explicació distingint el mateix nombre d'apartats que s'indiquen en aquests criteris. El que s'ha de fer en una bona resposta és articular d'una manera coherent les idees que s'hi indiquen.

3. PAU 2023 · Juny · Sèrie 5 · Exercici 1 (Opció A)

Exercici 1

Pregunta I

Explicar breument el contingut del text. [2 punts]

L'objectiu de la pregunta és detectar el grau de comprensió del text. **La resposta no cal que demostri que l'alumne/a coneix els detalls de la filosofia de l'autor** (excepte si la manca d'aquest coneixement li impedeix d'entendre el text). Les restriccions sobre espai (entre 80 i 120 paraules en l'opció A, i entre 60 i 100 paraules en l'opció B) són només orientatives per determinar indirectament el tipus de resum que s'espera: ni un breu títol, ni una llarga paràfrasi de tot el text**. Per tant, si el contingut del resum és equivalent al que es podria fer en el nombre de paraules indicades, no ha de comptar contra l'alumne/a el fet que no respecti aquests límits.**

A continuació s'esmenten les idees principals que se suposen en una resposta correcta. Cal tenir en compte, però, que les formes en què s'enuncien i comparen en un petit resum poden ser molt diverses. El seu enunciat pot ser explícit o estar implícit en la redacció de l'alumne/a. I, per descomptat, no es pot esperar de cap manera un desenvolupament detallat de cada idea. És important, però, que l'alumne/a no es limiti a enunciar idees sinó que mostri comprensió de l'estructura argumentativa o discursiva del text.

Opció A)

Per assolir la màxima puntuació, l'alumne haurà d'exposar, d'una forma o altra, les idees que s'indiquen a sota:

(i) Locke considera una situació original on les persones podien prendre de la natura allò que volguessin, mentre en fessin ús i no se'ls deteriorés.

(ii) Fa veure com això que acabem de dir era compatible amb intercanviar productes amb altres persones, i també

(iii) amb acumular aquells productes que no es poden fer malbé, com ara pedres precioses.

(iv) Aquest és l'origen del diner: quelcom que no es deteriora i que es pot canviar per altres productes.

Pregunta II

Explicar el significat de termes o expressions. [1 punt]

El que es demana no és donar definicions exactes o precises que hagin de ser vàlides per a qualsevol context d'ús de les expressions, ni tampoc que l'alumne/a utilitzi un vocabulari tècnic. El fet que l'alumne/a utilitzi un llenguatge sense cap tecnicisme, si no té incorreccions, no haurà de comptar en contra seu. Quan sigui possible, té dret a inferir el significat només de la informació que li proporciona el text. En la mesura en què demostri la comprensió pertinent, això no pot comptar en contra seu.

Opció A)

a) «deshonest»: Contrari a la forma en què un estaria moralment obligat a comportar-se.

b) «patrimoni»: Tot allò que algú posseeix.

Important: aquestes respostes són sols un exemple de resposta correcta. En cadascun dels casos hi ha moltes altres maneres correctes de respondre.

Pregunta III

Donar les raons de l'autor a favor d'una tesi. [3 punts]

L'enunciat demana referir-se al pensament de l'autor. S'haurà de tenir present, però, que el que es demana no és una exposició general del seu pensament. Només es tindran en compte les idees que siguin pertinents per entendre l'afirmació que es vol explicar i per entendre les raons de l'autor per fer aquesta afirmació. Un bon examen serà aquell que sàpiga indicar quin paper juga aquesta afirmació particular en el conjunt del pensament de l'autor i com aquesta afirmació es justifica a partir d'allò que l'autor defensa. A vegades una exposició general i correcta del pensament del filòsof pot no respondre al que es demana si no explica com el pensament general de l'autor justifica la tesi particular que és objecte de la pregunta.

Opció A)

La màxima puntuació requeriria oferir una explicació que tingui en compte els següents punts:

(i) Locke intenta esbrinar quina justificació es podria donar per a l'existència de propietat privada.

(ii) Parteix de considerar un estat de naturalesa, en el qual, per defecte, tot el que hi hauria pertanyeria, en principi, al conjunt de totes les persones. I intenta veure si, a partir d'aquesta situació inicial, es podria passar, de forma legítima, a una situació on les diferents persones puguin ser propietàries de determinats béns particulars

(iii) És un fet que cada persona és propietària d'ella mateixa i és propietària del seu propi cos. Per això, cada persona és propietària del seu treball. I, per això, allò que una persona aconsegueixi extreure de la terra mitjançant el seu treball ja no pertany al comú de la humanitat, sinó a la persona que ho ha extret o ho ha produït.

(iv) Hi ha dues limitacions sobre quan, a l'afegir-hi el treball personal, es pot passar a exercir la propietat privada sobre un determinat bé que es troba en la naturalesa:

(v) La primera limitació és que cal que, després que una persona prengui possessió d'un determinat bé, segueixin quedant béns naturals d'aquell tipus en la naturalesa als quals les altres persones també hi puguin accedir i fer-los seus o obtenir-ne nous productes amb el seu treball.

(vi) La segona limitació, especialment rellevant aquí, és aquesta: una persona no pot prendre de la naturalesa més béns dels que pot consumir; és a dir, no seria legítim (ni seria assenyat) que una persona pretengués acumular un determinat producte (per exemple, fruita madura) en tanta quantitat que aquest producte es fes malbé abans que aquesta persona o la seva família el poguessin aprofitar.

(vii) Per altra banda, però, és perfectament legítim intercanviar uns productes per altres. I, en particular, és legítim intercanviar productes que duren poc, per altres que duren més.

(viii) Els diners són objectes durables, que es poden intercanviar per altres objectes, i que és legítim acumular, atès que, al ser bens durables no estan subjectes a la limitació "no pots acumular allò que no podràs aprofitar abans no es faci malbé".

(ix) Si els límits a la propietat privada són sols els esmentats a dalt, aleshores no hi ha cap impediment per acumular béns que no es deterioren. Tal com diu la frase del text: allò que fixa els límits de quan és just tenir la propietat de certa cosa, no depèn de si es té molta o poca quantitat d'aquella cosa, sinó de si el fet que es posseeixi aquella cosa farà que es perdi, perquè es deteriorarà abans que qui se l'ha apropiat en pugui fer ús.

4. PAU 2022 · Juny · Sèrie 5 · Exercici 1 (Opció B)

Exercici 1

[6 punts en total]

Pregunta I

Explicar breument el contingut del text. [2 punts]

L'objectiu de la pregunta és detectar el grau de comprensió del text. **La resposta no cal que demostri que l'alumne/a coneix els detalls de la filosofia de l'autor** (excepte si la manca d'aquest coneixement li impedeix d'entendre el text). Les restriccions sobre espai (entre 60 i 100 paraules en l'opció A, i entre 80 i 120 paraules en l'opció B) són només orientatives per determinar indirectament el tipus de resum que s'espera: ni un breu títol, ni una llarga paràfrasi de tot el text**. Per tant, si el contingut del resum és equivalent al que es podria fer en el nombre de paraules indicades, no ha de comptar contra l'alumne/a el fet que no respecti aquests límits.**

A continuació s'esmenten les idees principals que se suposen en una resposta correcta. Cal tenir en compte, però, que les formes en què s'enuncien i comparen en un petit resum poden ser molt diverses. El seu enunciat pot ser explícit o estar implícit en la redacció de l'alumne/a. I, per descomptat, no es pot esperar de cap manera un desenvolupament detallat de cada idea. És important, però, que l'alumne/a no es limiti a enunciar idees sinó que mostri comprensió de l'estructura argumentativa o discursiva del text.

Opció B) Per assolir la màxima puntuació, l'alumne haurà d'exposar, d'una forma o altra, les següents idees:

(i) Locke es defensa davant d'una objecció que diu que les societats polítiques no es poden formar i legitimar com ell suggereix.

(ii) Aquesta objecció es basa en indicar que com que tothom neix dins d'una societat on ja hi ha un govern, no té llibertat per formar-ne un de nou de la forma que Locke indica.

(iii) La rèplica de Locke a l'objecció és: si aquesta objecció fos correcta aleshores no hauria estat mai possible que hi hagués més d'un govern legítim.

(iv) Assenyala, després, que sembla que la única manera que podrien intentar replicar al que ell ha dit és adduint que quan un neix en un Estat hi està sotmès pel fet que els seus pares havien acceptat estar-hi sotmesos.

(v) Locke replica a això que una persona no està lligada pels compromisos que haguessin adquirit els seus pares, sols pels que hagi adquirit ella.

En les dues opcions, l'avaluació de la pregunta-I s'ha de fer **de forma global**. L'alumne/a no té en absolut per què fer el seu resum distingint exactament el mateix nombre d'apartats que s'indiquen en aquests criteris. El que s'ha de fer en una bona resposta és articular d'una manera mínimament coherent les idees que s'indiquen.

Pregunta II

Explicar el significat de termes o expressions. [1 punt]

El que es demana no és donar definicions exactes o precises que hagin de ser vàlides per a qualsevol context d'ús de les expressions, ni tampoc que l'alumne/a utilitzi un vocabulari tècnic. El fet que l'alumne/a utilitzi un llenguatge sense cap tecnicisme, si no té incorreccions, no haurà de comptar en contra seu. Quan sigui possible, té dret a inferir el significat només de la informació que li proporciona el text. En la mesura en què demostri la comprensió pertinent, això no pot comptar en contra seu.

Opció B)

a) « monarquies legítimes»: forma de govern on qui exerceix el poder sobre una comunitat ho fa amb l'acord dels membres d'aquesta comunitat.

b) «estat de natura»: situació en la qual les persones viuen en total llibertat, subjectes només a la llei natural

Important: aquestes respostes són sols un exemple de resposta correcta. En cadascun dels casos hi ha moltes altres maneres correctes de respondre.

Pregunta III

Donar les raons de l'autor a favor d'una tesi. [3 punts]

L'enunciat demana referir-se al pensament de l'autor. S'haurà de tenir present, però, que el que es demana no és una exposició general del seu pensament. Només es tindran en compte les idees que siguin pertinents per entendre l'afirmació que es vol explicar i per entendre les raons de l'autor per fer aquesta afirmació. Un bon examen serà aquell que sàpiga indicar quin paper juga aquesta afirmació particular en el conjunt del pensament de l'autor i com aquesta afirmació es justifica a partir d'allò que l'autor defensa. A vegades una exposició general i correcta del pensament del filòsof pot no respondre al que es demana si no explica com el pensament general de l'autor justifica la tesi particular que és objecte de la pregunta.

Opció B) Cal atorgar la màxima puntuació a una resposta que expliqui amb correcció els següents punts:

(i) L'estat de la naturalesa i els drets naturals, segons Locke.

(ii) El contracte social i la naturalesa del poder polític.

(iii) L'argument que s'ofereix en la primera meitat del text, explicat amb les pròpies paraules de l'estudiant. En particular, i elaborant amb més detall el que ja es pot haver resumit en la pregunta 1, aquí cal explicar que Locke fa notar que si s'accepta que hi ha persones a qui els era legítim establir una nova monarquia (cosa que és òbvia si s'accepta que hi havia, quan Locke escriu, moltes monarquies diferents, totes elles legítimes), aleshores hauria de ser legítim per a tothom està en disposició de, si vol, fer un acord amb altres persones i formar una nova comunitat política i un nou govern.

(iv) L'estudiant pot explicar també (tot i que no és necessari que ho faci) la distinció entre el consentiment implícit i explícit, i altres qüestions relacionades que

Locke comenta al cap. VIII del Segon tractat. En particular, es bo si explica, amb les seves pròpies paraules, les idees (sobre que una persona no queda lligada pels compromisos que haguessin adquirit els seus pares) que apareixen en el darrer paràgraf del text de l'examen.

5. PAU 2021 · Juny · Sèrie 2 · Exercici 1 (Opció B)

Pregunta I

Explicar breument el contingut del text. [2 punts]

L'objectiu de la pregunta és detectar el grau de comprensió del text. **La resposta no cal que demostri que l'alumne/a coneix els detalls de la filosofia de l'autor** (excepte si la manca d'aquest coneixement li impedeix d'entendre el text). Les restriccions sobre espai (entre 60 i 100 paraules) són només orientatives per determinar indirectament el tipus de resum que s'espera: ni un breu títol, ni una llarga paràfrasi de tot el text**. Per tant, si el contingut del resum és equivalent al que es podria fer en el nombre de paraules indicades, no ha de comptar contra l'alumne/a el fet que no respecti aquests límits.**

A continuació s'esmenten les idees principals que se suposen en una resposta correcta. Cal tenir en compte, però, que les formes en què s'enuncien i comparen en un petit resum poden ser molt diverses. El seu enunciat pot ser explícit o estar implícit en la redacció de l'alumne/a. I, per descomptat, no es pot esperar de cap manera un desenvolupament detallat de cada idea. És important, però, que l'alumne/a no es limiti a enunciar idees sinó que mostri comprensió de l'estructura argumentativa o discursiva del text.

Opció B) Per assolir la màxima puntuació, l'alumne haurà d'esmentar, d'una forma o altra, els dos punts següents:

i. Les persones van decidir formar una societat per tal de poder tenir protecció i seguretat.

ii. Si el poder legislatiu actua d'una forma que atempta contra la propietat, la llibertat, o la vida dels ciutadans, deixa de complir la funció per la qual es va establir aquest poder i els ciutadans, per tant, deixen de tenir cap obligació d'obeir-lo, i poden establir-ne un de nou.

En les dues opcions, l'avaluació de la pregunta I s'ha de fer **de forma global**. L'alumne/a no té en absolut per què fer el seu resum distingint exactament el mateix nombre d'apartats que s'indiquen en aquests criteris. El que s'ha de fer en una bona resposta és articular d'una manera mínimament coherent les idees que s'indiquen.

Pregunta II

Explicar el significat de termes o expressions. [1 punt]

El que es demana no és donar definicions exactes o precises que hagin de ser vàlides per a qualsevol context d'ús de les expressions, ni tampoc que l'alumne/a utilitzi un vocabulari tècnic. El fet que l'alumne/a utilitzi un llenguatge sense cap tecnicisme, si no té incorreccions, no haurà de comptar en contra seu. Quan sigui possible, té dret a inferir el significat només de la informació que li proporciona el text. En la mesura en què demostri la comprensió pertinent, això no pot comptar en contra seu.

Opció B)

a) «poder legislatiu»: aquella part de l'estat que té la capacitat de fer i modificar lleis.

b) «corrupció»: quan algú que té un càrrec o està en una posició de poder actua de forma deshonesta i contrària a les obligacions que ha adquirit en assumir el seu càrrec.

Important: aquestes respostes són sols un exemple de resposta correcta. En cadascun dels casos hi ha moltes altres maneres correctes de respondre.

Pregunta III

Donar les raons de l'autor a favor d'una tesi. [3 punts]

L'enunciat demana referir-se al pensament de l'autor. S'haurà de tenir present, però, que el que es demana no és una exposició general del seu pensament. Només es tindran en compte les idees que siguin pertinents per entendre l'afirmació que es vol explicar i per entendre les raons de l'autor per fer aquesta afirmació. Un bon examen serà aquell que trobi la justificació i el paper que l'afirmació particular juga en el conjunt del pensament del filòsof. A vegades una exposició general i correcta del pensament del filòsof pot no respondre al que es demana si no explica com el pensament general de l'autor justifica la tesi particular que és objecte de la pregunta.

Opció B)

La màxima puntuació requeriria tenir en compte adequadament els següents punts:

i. Els trets bàsics de la concepció política de Locke: estat de la naturalesa i drets naturals; motius per unir-se en societat; contracte social i transferència al govern del dret que cadascú té d'executar la llei de la naturalesa.

ii. La finalitat d'un govern legítim és la de garantir el dret a la vida, la llibertat i els béns dels membres de la societat.

iii. L'estat de guerra és una situació en què algú intenta violar els drets naturals d'un altre. Si un govern no protegeix el dret a la vida i la llibertat i els béns dels membres de la societat, sinó que, pel contrari, viola aquests drets, se situa en estat de guerra amb els membres de la societat.

iv. Si un govern fa el contrari del que requeriria la finalitat per a la qual se'l va establir, és legítim desobeir-lo, i establir-ne un altre.

6. PAU 2020 · Juny · Sèrie 1 · Exercici 1 (Opció A)

Exercici 1

Pregunta I
Explicar breument el contingut del text. [2 punts]
L'objectiu de la pregunta és detectar el grau de comprensió del text. **La resposta no cal que demostri que l'alumne/a coneix els detalls de la filosofia de l'autor** (excepte si la manca d'aquest coneixement li impedeix d'entendre el text). Les restriccions sobre espai (60-100 paraules en l'opció A, 100-150 paraules en l'opció B) són només orientatives per determinar indirectament el tipus de resum que s'espera: ni un breu títol, ni una llarga paràfrasi**. Per tant, si el contingut del resum és equivalent al que es podria fer en el nombre de paraules indicades, no ha de comptar contra l'alumne/a el fet que no respecti aquests límits.**

A continuació s'esmenten les idees principals que se suposen en una resposta correcta. Cal tenir en compte, però, que les formes en què s'enuncien i comparen en un petit resum poden ser molt diverses. El seu enunciat pot ser explícit o estar implícit en la redacció de l'alumne/a. I, per descomptat, no es pot esperar de cap manera un desenvolupament detallat de cada idea. És important, però, que l'alumne/a no es limiti a enunciar idees sinó que mostri comprensió de l'estructura argumentativa o discursiva del text.

Opció A) Per assolir la màxima puntuació, l'alumne/a haurà d'exposar, d'una forma o altra, les tres idees que s'indiquen a sota:
(i) Amb un exemple Locke fa veure que si no hi hagués alguna cosa que faci la funció dels diners, les persones no tindrien cap motiu per produir més d'allò que elles mateixes i la seva família poden consumir.
(ii) L'or i la plata tenen el seu valor com a resultat d'un acord tàcit.

(iii) El fet que l'or i la plata (i, en general, els diners) no es facin malbé, permet acumular-los sense perjudicar ningú. I això va permetre que, de forma legítima, les persones poguessin acumular més terra que la que els calia per a la seva subsistència.

• En les dues opcions, l'avaluació de la pregunta (i) s'ha de fer **de forma global**. L'alumne/a no té en absolut per què fer el seu resum distingint exactament el mateix nombre d'apartats que s'indiquen en aquests criteris. El que s'ha de fer en una bona resposta és articular d'una manera mínimament coherent les idees que s'indiquen.

Pregunta II
Explicar el significat de termes o expressions. [1 punt]
El que es demana no és donar definicions exactes o precises que hagin de ser vàlides per a qualsevol context d'ús de les expressions, ni tampoc que l'alumne/a utilitzi un vocabulari tècnic. El fet que l'alumne/a utilitzi un llenguatge sense cap tecnicisme, si no té incorreccions, no haurà de comptar en contra seu. Quan sigui possible, té dret a inferir el significat només de la informació que li proporciona el text. En la mesura en què demostri la comprensió pertinent, això no pot comptar en contra seu.

Opció A)
***a*)** «diners»: objectes als quals s'acorda donar un valor de forma que es puguin intercanviar per altres productes que poden tenir valor per ells mateixos.
***b*)** «acord tàcit»: avenir-se de forma conjunta a actuar de determinada manera, sense haver-ho de dir explícitament.

Important: aquestes respostes són sols un exemple de resposta correcta. En cadascun dels casos hi ha moltes altres maneres correctes de respondre.

Pregunta III

Donar les raons de l'autor a favor d'una tesi. [3 punts]
L'enunciat demana referir-se al pensament de l'autor. S'haurà de tenir present, però, que el que es demana no és una exposició general del seu pensament. Només es tindran en compte les idees que siguin pertinents per entendre l'afirmació que es vol explicar i per entendre les raons de l'autor per fer aquesta afirmació. Un bon examen serà aquell que trobi la justificació i el paper que l'afirmació particular juga en el conjunt del pensament del filòsof. A vegades una exposició general i correcta del pensament del filòsof pot no respondre al que es demana si no explica com el pensament general de l'autor justifica la tesi particular que és objecte de la pregunta.

Opció A) La màxima puntuació requeriria oferir una explicació que tingui en compte, d'una forma o altra, els següents punts:
(i) Locke examina la legitimitat de l'existència de propietat privada tot fixant-se en què seria o no legítim que passés en un estat de natura.
(ii) Tot el que hi ha a la Terra pertany, en principi, al comú de la humanitat.
(iii) El treball d'una persona li pertany. Per això, allò que s'aconsegueix extreure de la terra mitjançant el treball ja no pertany al comú de la humanitat, sinó a qui ho ha produït.
(v) És legítim apropiar-se de terres o béns naturals i afegir-los-hi el propi treball mentre se'n deixi també per als altres.
(iv) La major part del valor que tenen els diferents béns, prové del treball que s'hi ha esmerçat.
(v) Límits a la propietat privada: no és legítim prendre de la natura més d'allò que un pot consumir, i que si ho acumulés, es faria malbé.
(vi) És legítim intercanviar uns productes per altres que durin més.
(vii) El diners són objectes durables, que tenen un valor per un acord tàcit entre la gent, i que es poden intercanviar per altres objectes. Per tant, es poden acumular sense anar en contra dels límits a la propietat privada esmentats a (v).
(viii) Per tant, una persona pot posseir més terra de la que li cal per abastir-se a ella mateixa, perquè els productes que n'obtingui i que ella i la seva família no puguin consumir, els podrà vendre i obtenir-ne, així, diners, que sí pot conservar.
(xix) És a dir, l'acord tàcit que va permetre la introducció dels diners, va possibilitar que una persona pogués legítimament tenir més terra que aquella necessària per produir els productes necessaris per abastir-se ella i la seva família.

7. PAU 2019 · Setembre · Sèrie 5 · Exercici 1 (Opció B)

Primera pregunta
Explicar breument el contingut del text. [2 punts]
L'objectiu de la pregunta és detectar el grau de comprensió del text. **La resposta no cal que demostri que l'alumne/a coneix els detalls de la filosofia de l'autor** (excepte si la manca d'aquest coneixement li impedeix d'entendre el text). Les restriccions sobre espai (60-100 paraules) són només orientatives per determinar indirectament el tipus de resum que s'espera: ni un breu títol, ni una llarga paràfrasi**. Per tant, si el contingut del resum és equivalent al que es podria fer en 60-100 paraules, no ha de comptar contra l'alumne/a el fet que no respecti aquests límits.**
A continuació s'esmenten les idees principals que se suposen en una resposta correcta. Cal tenir en compte, però, que les formes en què s'enuncien i comparen en un petit resum poden ser molt diverses. El seu enunciat pot ser explícit o estar implícit en la redacció de l'alumne/a. Per descomptat, no es pot esperar de cap manera un desenvolupament detallat de cada idea. És important, però, que l'alumne/a no es limiti a enunciar idees sinó que mostri comprensió de l'estructura argumentativa del text.

Opció B) Per assolir la màxima puntuació, l'alumne haurà d'exposar, d'una forma o altra, les idees següents:

(i) En aquest text Locke considera i respon a l'objecció que diu que les seves idees portarien fàcilment a que hi haguessin rebel·lions molt freqüents.

(ii) Locke respon a aquesta objecció que:

(a) La gent està disposada a aguantar molts defectes en els governants.

(b) És d'esperar que la gent es revolti contra el govern establert només quan aquest govern incompleix de forma greu les funcions per a les quals es va establir.

(c) Que hi hagi la possibilitar de revoltar-se en aquest cas no és pas perniciós: Seria preferible viure fins i tot en un estat de natura que no pas sota un govern que ha deixat de complir les funcions per a les quals es va establir.

- L'avaluació de la pregunta s'ha de fer **de forma global**. L'alumne/a no té en absolut per què fer el seu resum distingint exactament el mateix nombre d'apartats que s'indiquen en aquests criteris. El que s'ha de fer en una bona resposta és articular d'una manera mínimament coherent les idees que s'indiquen.

8. PAU 2019 · Setembre · Sèrie 5 · Exercici 2 (Opció B)

Segona pregunta

Explicar el significat de termes o expressions. [1 punt]

El que es demana no és donar definicions exactes o precises que hagin de ser vàlides per a qualsevol context d'ús de les expressions, ni tampoc que l'alumne/a utilitzi un vocabulari tècnic. El fet que l'alumne/a utilitzi un llenguatge sense cap tecnicisme, si no té incorreccions, no haurà de comptar en contra seu. Quan sigui possible, té dret a inferir el significat només de la informació que li proporciona el text. En la mesura en què demostri la comprensió pertinent, això no pot comptar en contra seu.

Opció B)

***a*)** «prevaricacions»: accions del governant que contradiuen les obligacions que té com a governant, i que les fa sabent que contradiuen les seves obligacions.

***b*)** «anarquia»: situació en la qual no hi ha cap tipus de govern.

Important: aquestes respostes són sols un exemple de resposta correcta. En cadascun dels casos hi ha moltes altres formes correctes de respondre.

9. PAU 2019 · Setembre · Sèrie 5 · Exercici 3 (Opció B)

Tercera pregunta

Donar les raons de l'autor a favor d'una tesi. [3 punts]

L'enunciat demana referir-se al pensament de l'autor. S'haurà de tenir present, però, que el que es demana no és una exposició general del seu pensament. Només es tindran en compte les idees que siguin pertinents per entendre la afirmació que es vol explicar i per entendre les raons de l'autor per fer aquesta afirmació. Un bon examen serà aquell que sàpiga explicar el paper que l'afirmació particular juga en el conjunt del pensament del filòsof. De vegades, una exposició general i correcta del pensament del filòsof pot no respondre al que es demana si no explica com el pensament general de l'autor justifica o es relaciona amb la tesi particular que és objecte de la pregunta.

Opció B) La màxima puntuació requeriria referir-se correctament a:

(i) Els trets bàsics de la concepció política de Locke: els drets naturals i l'estat de la naturalesa, el contracte social, i la naturalesa del poder polític.

(ii) Les situacions que farien que el govern no complís la funció per a la qual va ser establert, i que farien que fos legítim desobeir-lo i destituir-lo.

10. PAU 2018 · Setembre · Sèrie 3 · Exercici 1 (Opció A)

Primera pregunta
Explicar breument el contingut del text. [2 punts]
L'objectiu de la pregunta és detectar el grau de comprensió del text. **La resposta no cal que demostri que l'alumne coneix els detalls de la filosofia de l'autor** (excepte si la manca d'aquest coneixement li impedeix d'entendre el text). Les restriccions sobre espai (60-100 paraules) són només orientatives per determinar indirectament el tipus de resum que s'espera: ni un breu títol, ni una llarga explicació de tots els detalls del text. **Per tant, si el contingut del resum és equivalent al que es podria fer en 60-100 paraules, no ha de comptar contra l'alumne el fet que no respecti aquests límits.**

A continuació s'esmenten les idees principals que cal incloure en una resposta correcta. Cal tenir en compte, però, que les formes en què s'enuncien i comparen en un petit resum poden ser molt diverses. El seu enunciat pot ser explícit o estar implícit en la redacció de l'alumne. I, per descomptat, no es pot esperar de cap manera un desenvolupament detallat de cada idea. És important, però, que l'alumne no es limiti a enunciar idees sinó que mostri comprensió de l'estructura argumentativa del text.

Opció A) Per assolir la màxima puntuació, l'alumne haurà d'exposar, d'una forma o altra, les idees següents:

(i) En aquest text es defensa que no hi ha principis innats, i es fa de dues maneres:
(ii) Primer, s'assenyala que l'argument principal a favor de l'existència de principis innats no és correcte:
  (iia) L'argument principal a favor de l'existència de principis innats es basa en la suposada existència de principis que tothom accepta.
  (iib) Locke objecta, però, que, encara que hi hagués principis que tothom accepta, això no ens permetria concloure que hi ha principis innats, si es pogués explicar com és que tothom accepta aquests principis sense postular que els principis siguin innats (i Locke creu que es podria donar aquest tipus d'explicació).

(iii) Segon, es dona un argument en contra de l'existència de principis innats: si hi hagués principis innats, haurien de ser principis als quals tothom assenteix; però, diu Locke, no hi ha principis als quals tothom assenteixi (i, per tant, no hi ha principis innats).

• L'avaluació de la pregunta s'ha de fer **de forma global**. L'alumne no té en absolut per què fer el seu resum distingint exactament el mateix nombre d'apartats que s'indiquen en aquests criteris. El que s'ha de fer en una bona resposta és articular d'una manera mínimament coherent les idees que s'indiquen.

11. PAU 2018 · Setembre · Sèrie 3 · Exercici 2 (Opció A)

Segona pregunta
Explicar el significat de termes o expressions. [1 punt]
El que es demana no és donar definicions exactes o precises que hagin de ser vàlides per a qualsevol context d'ús de les expressions, ni tampoc que l'alumne utilitzi un vocabulari tècnic. El fet que l'alumne utilitzi un llenguatge sense cap tecnicisme, si no té incorreccions, no haurà de comptar en contra seu. Quan sigui possible, té dret a inferir el significat només de la informació que li proporciona el text. En la mesura en què demostri la comprensió pertinent, això no pot comptar en contra seu.

Opció A)
***a*)** «principis pràctics»: normes que diuen com ens hem de comportar.
***b*)** «assentiment universal»: el fet que tothom estigui d'acord respecte a la veritat d'un determinat principi.

Important: aquestes respostes són sols un exemple de resposta correcta. En cadascun dels casos hi ha moltes altres maneres correctes de respondre.

12. PAU 2018 · Setembre · Sèrie 3 · Exercici 3 (Opció A)

Tercera pregunta

Donar les raons de l'autor a favor d'una tesi. [3 punts]
L'enunciat demana referir-se al pensament de l'autor. S'haurà de tenir present, però, que el que es demana no és una exposició general del seu pensament. Només es tindran en compte les idees que siguin pertinents per entendre l'afirmació que es vol explicar i per entendre les raons de l'autor per fer aquesta afirmació. Un bon examen serà aquell que trobi la justificació i el paper que l'afirmació particular té en el conjunt del pensament del filòsof. A vegades una exposició general i correcta del pensament del filòsof pot no respondre al que es demana si no explica com el pensament general de l'autor justifica la tesi particular que és objecte de la pregunta.

Opció A) La màxima puntuació requeriria:
(i) Explicar què vol dir que un principi sigui innat.
(ii) Presentar els diferents arguments que Locke dona en contra de l'existència de principis innats a l'*Assaig* (llibre I, cap. II, seccions 2 a 5). És a dir:
(iia) Explicar amb les pròpies paraules de l'estudiant les raons en contra de l'argument principal per a defensar que hi ha principis innats (que s'expliquen en el segon paràgraf del text de l'examen):

- L'argument principal a favor de l'innatisme parteix de la premissa que hi ha principis que tothom accepta i conclou que això mostra que hi ha principis innats;
- Locke objecta que la conclusió no se segueix de la premissa: del fet que tothom assenteixi a un principi no es pot concloure que sigui innat: pot ser que la raó per la qual tothom hi assenteixi sigui una altra —i no el fet que sigui innat.

(iib) Explicar l'argument de Locke en contra que hi hagi principis innats (que es comença a presentar en el tercer paràgraf del text de l'examen):
Si hi hagués principis innats serien universals (tothom hi assentiria), però no hi ha cap principi universal: els nens petits i els idiotes no coneixen alguns dels candidats més clars a ser principis universals.
(iic) (No és imprescindible tractar aquest punt per tenir la màxima puntuació, però és meritori si es fa):
Davant de l'argument de Locke contra l'innatisme que hem explicat a (iib), algú podria intentar respondre: «els principis són innats, però cal temps perquè la ment els reconegui; per tant, encara que un determinat principi sigui innat, pot haver-hi algú que encara no hi assenteix». Davant aquesta possible rèplica, Locke respon: si diem això, aleshores no hi ha cap diferència entre els principis innats i qualsevol altre principi vertader que algú pugui arribar a conèixer al llarg de la seva vida.
(iii) Relacionat amb el que es diu a (iia): també es pot esmentar l'argument contra l'innatisme següent (tot i que la pregunta pot tenir la màxima puntuació encara que no es faci):
No hi hauria cap raó per postular principis innats, si podem explicar com sabem tot el que sabem sense postular que hi hagi principis innats. I de fet, creu Locke, ho podem explicar.
En connexió amb això, l'estudiant pot descriure breument els trets principals de l'epistemologia de Locke. Ara bé, això s'ha d'entendre com a material rellevant, però complementari. No constitueix la part fonamental de la resposta a aquesta pregunta.

13. PAU 2017 · Juny · Sèrie 1 · Exercici 1 (Opció A)

Primera pregunta
Explicar breument el contingut del text. [2 punts]
L'objectiu de la pregunta és detectar el grau de comprensió del text. **La resposta no cal que demostri que l'alumne coneix els detalls de la filosofia de l'autor** (excepte si la manca d'aquest coneixement l'impedeix d'entendre el text). Les restriccions sobre espai (60-100 paraules) són només orientatives per determinar indirectament el tipus de resum que s'espera: ni un breu títol, ni una llarga paràfrasi. **Per tant, si el contingut del resum és equivalent al que es podria fer en 60-100 paraules, no ha de comptar contra l'alumne el fet que no respecti aquests límits.**

A continuació s'esmenten les idees principals que se suposen en una resposta correcta. Cal tenir en compte, però, que les formes en què s'enuncien i comparen en un petit resum poden ser molt diverses. El seu enunciat pot ser explícit o estar implícit en la redacció de l'alumne. I, per descomptat, no es pot esperar de cap manera un desenvolupament detallat de cada idea. És important, però, que l'alumne no es limiti a enunciar idees sinó que mostri comprensió de l'estructura argumentativa del text.

Opció A) Per assolir la màxima puntuació, l'alumne haurà d'exposar, d'una forma o altra, les idees següents:

(i) En el text Locke ofereix un argument per mostrar que les idees de calor o de color no són qualitats reals que es trobin en el sol:
(ii) Per justificar això compara dos casos: (a) els efectes que el sol pot causar en un tros de cera (el sol fa que la cera s'estovi i perdi color); i (b) els efectes que el sol causa en nosaltres en incidir sobre la nostra pell o els nostres ulls (notem escalfor, veiem llum);
(iii) si en (a) és clar que allò que és tou (o emblanquinat) és la cera i no pas el sol, també hauríem d'acceptar que en (b) la calor o el color no estan en el sol, sinó sols en nosaltres.

• L'avaluació de la pregunta s'ha de fer **de forma global**. L'alumne no té en absolut per què fer el seu resum distingint exactament el mateix nombre d'apartats que s'indiquen en aquests criteris. El que s'ha de fer en una bona resposta és articular d'una manera mínimament coherent les idees que s'indiquen.

14. PAU 2017 · Juny · Sèrie 1 · Exercici 2 (Opció A)

Segona pregunta
Explicar el significat de termes o expressions. [1 punt]
El que es demana no és donar definicions exactes o precises que hagin de ser vàlides per a qualsevol context d'ús de les expressions, ni tampoc que l'alumne utilitzi un vocabulari tècnic. El fet que l'alumne utilitzi un llenguatge sense cap tecnicisme, si no té incorreccions, no haurà de comptar en contra seu. Quan sigui possible, té dret a inferir el significat només de la informació que li proporciona el text. En la mesura en què demostri la comprensió pertinent, això no pot comptar en contra seva.

Opció A)

a) «qualitats reals»: la massa, forma, nombre, la textura o el moviment de les parts d'un cos.
Alternativament: les propietats d'un cos que té per ell mateix, sense relació amb altres cossos, i que fan que tingui els poders que té.

b) «poder»: capacitat que té un cos de produir determinats efectes en nosaltres o en altres cossos.

Important: aquestes respostes són sols un exemple de resposta correcta. En cadascun dels casos hi ha moltes altres maneres correctes de respondre.

15. PAU 2017 · Juny · Sèrie 1 · Exercici 3 (Opció A)

Tercera pregunta

Donar les raons de l'autor a favor d'una tesi. [3 punts]
L'enunciat demana referir-se al pensament de l'autor. S'haurà de tenir present, però, que el que es demana no és una exposició general del seu pensament. Només es tindran en compte les idees que siguin pertinents per entendre la afirmació que es vol explicar i per entendre les raons de l'autor per fer aquesta afirmació. Un bon examen serà aquell que trobi la justificació i el paper que l'afirmació particular juga en el conjunt del pensament del filòsof. A vegades una exposició general i correcta del pensament del filòsof pot no respondre al que es demana si no explica com el pensament general de l'autor justifica la tesi particular que és objecte de la pregunta.

Opció A) La màxima puntuació requeriria referir-se correctament a:
(i) La distinció entre idees i qualitats.
(ii) La distinció entre qualitats primàries, secundàries i terciàries.
(iii) Explicar les argumentacions de Locke que intenten establir que idees com ara les de calor o color no es troben en els objectes. Per obtenir la màxima puntuació cal explicar amb correcció i claredat com a mínim un argument que ens porti a aquesta conclusió: el que Locke ofereix en el mateix text de l'examen. Serà meritori, però, que se n'ofereixi més d'un (per exemple, l'argument que es basa en el fet que si acceptem que el dolor que ens pot produir el foc quan ens toca no està en el foc, hauríem d'acceptar també que l'escalfor que ens pot produir el foc quan està una mica més lluny, tampoc està en el foc).

16. PAU 2016 · Juny · Sèrie 3 · Exercici 1 (Opció A)

Primera pregunta
Explicar breument el contingut del text. [2 punts]
L'objectiu de la pregunta és detectar el grau de comprensió del text. **La resposta no cal que demostri que l'alumne coneix els detalls de la filosofia de l'autor** (excepte si la manca d'aquest coneixement l'impedeix d'entendre el text). Les restriccions sobre espai (60-100 paraules) són només orientatives per determinar indirectament el tipus de resum que s'espera: ni un breu títol, ni una llarga paràfrasi**. Per tant, si el contingut del resum és equivalent al que es podria fer en 60-100 paraules, no ha de comptar contra l'alumne el fet que no respecti aquests límits.**

A continuació s'esmenten les idees principals que se suposen en una resposta correcta. Cal tenir en compte, però, que les formes en què s'enuncien i comparen en un petit resum poden ser molt diverses. El seu enunciat pot ser explícit o estar implícit en la redacció de l'alumne. I, per descomptat, no es pot esperar de cap manera un desenvolupament detallat de cada idea. És important, però, que l'alumne no es limiti a enunciar idees sinó que mostri comprensió de l'estructura argumentativa del text.

Opció A) Per assolir la màxima puntuació cal que l'alumne connecti, amb una mínima correcció les 3 idees bàsiques següents (que pot expressar, és clar, de moltes maneres diferents):
(i) El text dóna un argument per justificar l'afirmació del començament: no hi ha res en els objectes que s'assembli a les idees produïdes en nosaltres per les qualitats secundàries.
(ii) Aquest argument consisteix a observar, p. ex., que sense que hi hagi cap canvi en un objecte aquest pot produir calor o dolor. Si el dolor no està en l'objecte, la calor o el color tampoc.
(iii) Qualitats com ara la forma, el moviment i el nombre de les parts d'un objecte sí es troben realment en els objectes

• L'avaluació de la pregunta s'ha de fer **de forma global**. L'alumne no té en absolut per què fer el seu resum distingint exactament el mateix nombre d'apartats que s'indiquen en aquests criteris. El que s'ha de fer en una bona resposta és articular d'una manera mínimament coherent les idees que s'indiquen.

17. PAU 2016 · Juny · Sèrie 3 · Exercici 2 (Opció A)

Segona pregunta
Explicar el significat de termes o expressions. [1 punt]
El que es demana no és donar definicions exactes o precises que hagin de ser vàlides per a qualsevol context d'ús de les expressions, ni tampoc que l'alumne utilitzi un vocabulari tècnic. El fet que l'alumne utilitzi un llenguatge sense cap tecnicisme, si no té incorreccions, no haurà de comptar en contra seu. Quan sigui possible, té dret a inferir el significat només de la informació que li proporciona el text. En la mesura en què demostri la comprensió pertinent, això no pot comptar en contra seu.

Opció A)

a) «qualitats secundàries»: la capacitat dels objectes de produir determinades idees simples de sensació en nosaltres (de color, olor, so, sabor, etc.).

b) «imatge especular»: quelcom que s'assembla molt a una altra cosa, tal com la imatge d'un objecte en un mirall s'assembla a l'objecte.

Important: aquestes respostes són solament un exemple de resposta correcta. En cadascun dels casos hi ha moltes altres maneres correctes de respondre.

18. PAU 2016 · Juny · Sèrie 3 · Exercici 3 (Opció A)

Tercera pregunta

Donar les raons de l'autor a favor d'una tesi. [3 punts]
L'enunciat demana referir-se al pensament de l'autor. S'haurà de tenir present, però, que el que es demana no és una exposició general del seu pensament. Només es tindran en compte les idees que siguin pertinents per entendre la afirmació que es vol explicar i per entendre les raons de l'autor per fer aquesta afirmació. Un bon examen serà aquell que trobi la justificació i el paper que l'afirmació particular té en el conjunt del pensament del filòsof. A vegades una exposició general i correcta del pensament del filòsof pot no respondre al que es demana si no explica com el pensament general de l'autor justifica la tesi particular que és objecte de la pregunta.

Opció A) La màxima puntuació requeriria referir-se correctament a:
(i) La distinció entre idees i qualitats.
(ii) La distinció entre qualitats primàries i secundàries (i terciàries).
(iii) Explicació de l'argument (que, en una de les seves versions, es dóna en el mateix text) que busca establir que les idees com les de blancor o fredor (colors, sons, olors) no es corresponen amb les qualitats que hi ha en els objectes. Aquest argument es basa en observar que (a) és clar que la idea de dolor no està en els objectes, i afirmar que (b) les idees de tacte, color, o olor han de tenir el mateix estatus que té la idea de dolor.

19. PAU 2016 · Juny · Sèrie 5 · Exercici 1 (Opció A)

Primera pregunta
Explicar breument el contingut del text. (2 punts)
L'objectiu de la pregunta és detectar el grau de comprensió del text. **La resposta no cal que demostri que l'alumne coneix els detalls de la filosofia de l'autor** (excepte si la manca d'aquest coneixement l'impedeix d'entendre el text). Les restriccions sobre espai (60-100 paraules) són només orientatives per determinar indirectament el tipus de resum que s'espera: ni un breu títol, ni una llarga explicació de tots els detalls del text**. Per tant, si el contingut del resum és equivalent al que es podria fer en 60-100 paraules, no ha de comptar contra l'alumne el fet que no respecti aquests límits.**

A continuació s'esmenten les idees principals que se suposen en una resposta correcta. Cal tenir en compte, però, que les formes en què s'enuncien i comparen en un petit resum poden ser molt diverses. El seu enunciat pot ser explícit o estar implícit en la redacció de l'alumne. I, per suposat, no es pot esperar de cap manera un desenvolupament detallat de cada idea. És important, però, que l'alumne no es limiti a enunciar idees sinó que mostri comprensió de l'estructura argumentativa del text.

Opció A) Per assolir la màxima puntuació, l'alumne haurà d'exposar, d'una forma o altra, les següents idees:
(i) Locke es defensa davant una objecció que diu que les societats polítiques no es poden formar i legitimar com ell suggereix.
(ii) Aquesta objecció es basa en indicar que com que tothom neix dins d'una societat on ja hi ha un govern, no té llibertat per formar-ne un de nou de la forma que Locke indica.
(iii) La rèplica de Locke a l'objecció és: si aquesta objecció fos correcta aleshores no hauria estat mai possible que hi hagués més d'un govern legítim (i desafia, retòricament, a que li indiquin quin és aquest únic governant legítim del món).

• L'avaluació de la pregunta s'ha de fer **de forma global**. L'alumne no té en absolut per què fer el seu resum distingint exactament el mateix nombre d'apartats que s'indiquen en aquests criteris. El que s'ha de fer en una bona resposta és tractar d'una forma o altra les idees que s'indiquen.

• En aquesta pregunta l'estudiant ha de mostrar que ha entès el que diu el text. Per això, per aprovar la pregunta l'estudiant no es pot limitar només a copiar el text o només a parafrasejar simplement algunes frases del text sense mostrar cap comprensió.

20. PAU 2016 · Juny · Sèrie 5 · Exercici 2 (Opció A)

Segona pregunta
Explicar el significat de termes o expressions. (1 punt)
El que es demana no és donar definicions exactes o precises que hagin de ser vàlides per a qualsevol context d'ús de les expressions, ni tampoc que l'alumne utilitzi un vocabulari tècnic. El fet que l'alumne utilitzi un llenguatge sense cap tecnicisme, si no té incorreccions, no haurà de comptar en contra seu. Quan sigui possible, l'alumne té dret a inferir el significat només de la informació que li proporciona el text. En la mesura en què demostri la comprensió pertinent, això no pot comptar en contra seu.

Opció A)
***a*)** «societats polítiques»: per contraposició a l'estat de naturalesa, agrupacions de persones que voluntàriament decideixen viure d'acord amb certs principis, regles, govern, etc.,
***b*)** «govern legítim»: qui exerceix el poder sobre una comunitat d'una manera reconeguda, pactada, pels membres d'aquesta comunitat.

Important: aquestes respostes són sols un exemple de resposta correcta. En cadascun dels casos hi ha moltes altres maneres correctes de respondre.

21. PAU 2016 · Juny · Sèrie 5 · Exercici 3 (Opció A)

Tercera pregunta
Donar les raons de l'autor a favor d'una tesi.(3 punts)
L'enunciat demana referir-se al pensament de l'autor. S'haurà de tenir present, però, que el que es demana no és una exposició general del seu pensament. Només es tindran en compte les idees que siguin pertinents per a entendre la afirmació que es vol explicar i per entendre les raons de l'autor per a fer aquesta afirmació. Un bon examen serà aquell que trobi la justificació i el paper que l'afirmació particular juga en el conjunt del pensament del filòsof. A vegades una exposició general i correcta del pensament del filòsof pot no respondre al que es demana si no explica com el pensament general de l'autor justifica la tesi particular que és objecte de la pregunta.

Opció A) Cal atorgar la màxima puntuació a una resposta que expliqui amb correcció els següents punts:
(i) L'estat de la naturalesa i els drets naturals, segons Locke.
(ii) El contracte social i la naturalesa del poder polític.
(iii) L'argument que s'ofereix en el text, explicat amb les pròpies paraules de l'estudiant. En particular, i elaborant amb més detall el que ja es pot haver resumit en la pregunta 1, aquí cal explicar que en la frase Locke ofereix una disjuntiva, i que ell vol defensar el primer terme de la disjuntiva (els homes són tots lliures), i ho fa en base a mostrar que el segon terme de la disjuntiva (hi ha un sol príncep i un sol govern legítim al món) és òbviament fals.
(iv) L'estudiant pot explicar també (tot i que no és necessari que ho faci) la distinció entre el consentiment implícit i explícit, i altres qüestions relacionades que Locke comenta al cap. VIII del *Segon tractat*, com ara que una persona no queda lligada pels acords que hagi fet el seu pare.

22. PAU 2015 · Setembre · Sèrie 5 · Exercici 1 (Opció A)

Primera pregunta

Explicar breument el contingut del text. (2 punts)
L'objectiu de la pregunta és detectar el grau de comprensió del text. **La resposta no cal que demostri que l'alumne coneix els detalls de la filosofia de l'autor** (excepte si la manca d'aquest coneixement l'impedeix d'entendre el text). Les restriccions sobre espai (60-100 paraules) són només orientatives per determinar indirectament el tipus de resum que s'espera: ni un breu títol, ni una llarga paràfrasi**. Per tant, si el contingut del resum és equivalent al que es podria fer en 60-100 paraules, no ha de comptar contra l'alumne el fet que no respecti aquests límits.**

A continuació s'esmenten les idees principals que se suposen en una resposta correcta. Cal tenir en compte, però, que les formes en que s'enuncien i comparen en un petit resum poden ser molt diverses. El seu enunciat pot ser explícit o estar implícit en la redacció de l'alumne. I, per suposat, no es pot esperar de cap manera un desenvolupament detallat de cada idea. És important, però, que l'alumne no es limiti a enunciar idees sinó que mostri comprensió de l'estructura argumentativa del text.

Opció A) Per assolir la màxima puntuació, l'alumne haurà d'exposar, d'una forma o altra, les dues idees següents:
(i) En aquest fragment Locke argumenta en contra de qui afirmi el següent: pot ser que una persona tingui a la ment certa proposició, però que no la conegui ni sigui conscient de tenir-la.
(ii) Locke observa que en aquest cas no hi hauria cap raó per distingir entre les veritats innates i les que no ho són. Es podria dir de qualsevol veritat que algú passa a saber, que era una veritat innata però que la persona no era conscient que la tenia en la ment.

• L'avaluació de la pregunta s'ha de fer **de forma global**. L'alumne no té en absolut per què fer el seu resum distingint exactament el mateix nombre d'apartats que s'indiquen en aquests criteris. El que s'ha de fer en una bona resposta és tractar d'una forma o altra les idees que s'indiquen.

• En aquesta pregunta l'estudiant ha de mostrar que ha entès el que diu el text. Per això, per aprovar la pregunta l'estudiant no es pot limitar només a copiar el text o només a parafrasejar simplement algunes frases del text sense mostrar cap comprensió.

23. PAU 2015 · Setembre · Sèrie 5 · Exercici 2 (Opció A)

Segona pregunta

Explicar el significat de termes o expressions. (1 punt)
El que es demana no és donar definicions exactes o precises que hagin de ser vàlides per a qualsevol context d'ús de les expressions, ni tampoc que l'alumne utilitzi un vocabulari tècnic. El fet que l'alumne utilitzi un llenguatge sense cap tecnicisme, si no té incorreccions, no haurà de comptar en contra seu. Quan sigui possible, l'alumne té dret a inferir el significat només de la informació que li proporciona el text. En la mesura en què demostri la comprensió pertinent, això no pot comptar en contra seu.

Opció A)
a) «capacitat (...) innata»: facultat per adquirir coneixement que es té des del moment de néixer
b) «veritats (…) adventícies»: veritats que requereixen de l'experiència per poder adquirir-les

Important: aquestes respostes són sols un exemple de resposta correcta. En cadascun dels casos hi ha moltes altres maneres correctes de respondre.

24. PAU 2015 · Setembre · Sèrie 5 · Exercici 3 (Opció A)

Tercera pregunta

Donar les raons de l'autor a favor d'una tesi. (3 punts)
L'enunciat demana referir-se al pensament de l'autor. S'haurà de tenir present, però, que el que es demana no és una exposició general del seu pensament. Només es tindran en compte les idees que siguin pertinents per a entendre la afirmació que es vol explicar i per entendre les raons de l'autor per a fer aquesta afirmació. Un bon examen serà aquell que trobi la justificació i el paper que l'afirmació particular juga en el conjunt del pensament del filòsof. A vegades una exposició general i correcta del pensament del filòsof pot no respondre al que es demana si no explica com el pensament general de l'autor justifica la tesi particular que és objecte de la pregunta.

Opció A) Una resposta que tracti amb certa correcció els punts següents ha de tenir la màxima puntuació:
(i) Què vol dir que una veritat sigui innata
(ii) Els diferents arguments que Locke dóna en contra de l'existència de principis innats a l'Assaig; Llibre I, capítol II, seccions 1 a 5. És a dir:

(iia) Explicar la rèplica de Locke a l'argument principal dels qui defensen que hi ha principis innats (aquest argument a favor de l'existència de principis innats es basa en el suposat assentiment universal a certs principis; Locke replica: l'assentiment universal a determinat principi no mostraria que aquest principi sigui innat, si hi ha altres maneres d'explicar que hi hagi aquest assentiment universal).
(iib) L'argument de Locke que busca establir que no hi ha principis innats: si n'hi haguessin serien universals, però no hi ha cap principi universal: els nens i els idiotes no coneixen alguns dels candidats més clars a ser principis universals.
(iic) Explicar amb les pròpies paraules de l'estudiant l'argument que es presenta en el text de l'examen, és a dir, l'argument de Locke contra qui, davant l'objecció de (iib), intenti seguir defensant l'innatisme dient: "els principis són innats però la ment pot trigar temps a reconèixer-los" (Locke objecta: si diem això, aleshores no hi ha cap diferència entre els principis innats i qualsevol altre principi vertader que algú pugui arribar a conèixer al llarg de la seva vida).

(iii) Relacionat amb (iia), es pot presentar també la consideració que si podem explicar el funcionament del coneixement humà sense apel·lar a l'existència de principis innats, aleshores, no hauríem de postular que n'hi ha (en relació a aquest punt, els estudiants poden explicar alguns dels aspectes bàsics de l'epistemologia de Locke).

No cal exposar el punt (iii) per tenir la màxima puntuació, però si es fa, pot compensar l'absència del punt (iia) o (iib).

25. PAU 2014 · Juny · Sèrie 3 · Exercici 1 (Opció A)

Primera pregunta
Explicar breument el contingut del text. (2 punts)
L'objectiu de la pregunta és detectar el grau de comprensió del text. **La resposta no cal que demostri que l'alumne coneix els detalls de la filosofia de l'autor** (excepte si la manca d'aquest coneixement l'impedeix d'entendre el text). Les restriccions sobre espai (60-100 paraules) són només orientatives per determinar indirectament el tipus de resum que s'espera: ni un breu títol, ni una llarga paràfrasi**. Per tant, si el contingut del resum és equivalent al que es podria fer en 60-100 paraules, no ha de comptar contra l'alumne el fet que no respecti aquests límits.**

A continuació s'esmenten les idees principals que se suposen en una resposta correcta. Cal tenir en compte, però, que les formes en que s'enuncien i comparen en un petit resum poden ser molt diverses. El seu enunciat pot ser explícit o estar implícit en la redacció de l'alumne. I, per suposat, en cap sentit es pot esperar un desenvolupament detallat de cada idea. És important, però, que l'alumne no es limiti a enunciar idees sinó que mostri comprensió de l'estructura argumentativa del text.

Opció A) Per assolir la màxima puntuació, l'alumne haurà d'exposar, d'una forma o altra, les següents idees:
(i) En aquest text es defensa que no hi ha principis innats, i es fa de dues maneres:
(ii) Primer, s'assenyala que l'argument principal a favor de l'existència de principis innats no és correcte: a partir de l'assentiment universal no es pot concloure que hi ha principis innats, si és que es pot explicar que hi hagi assentiment general sense assumir aquests principis innats.
(iii) Segon, es dona un argument en contra de l'existència de principis innats: Si hi haguessin principis innats haurien de ser universals, però, diu Locke, no hi ha principis universals.

• L'avaluació de la pregunta s'ha de fer **de forma global**. L'alumne no té en absolut perquè fer el seu resum distingint exactament el mateix nombre d'apartats que s'indiquen en aquests criteris. El que s'ha de fer en una bona resposta és tractar d'una forma o altra les idees que s'indiquen.

26. PAU 2014 · Juny · Sèrie 3 · Exercici 2 (Opció A)

Segona pregunta
Explicar el significat de termes o expressions. (1 punt)
El que es demana no és donar definicions exactes o precises que hagin de ser vàlides per a qualsevol context d'ús de les expressions, ni tampoc que l'alumne utilitzi un vocabulari tècnic. El que l'alumne utilitzi un llenguatge sense cap tecnicisme, si no té incorreccions, no haurà de comptar en contra seu. Quan sigui possible, l'alumne té dret a inferir el significat només de la informació que li proporciona el text. En la mesura en què demostri la comprensió pertinent, això no pot comptar en contra seu.

Opció A)
a) «principis pràctics»: Regles que guien l'acció
b) «inherent a l'ànima»: quelcom que l'ànima té i que no podria deixar de tenir.

Important: aquestes respostes són sols un exemple de resposta correcta. En cadascun dels casos hi ha moltes altres maneres correctes de respondre.

27. PAU 2014 · Juny · Sèrie 3 · Exercici 3 (Opció A)

Tercera pregunta

Donar les raons de l'autor a favor d'una tesi. (3 punts)
L'enunciat demana referir-se al pensament de l'autor. S'haurà de tenir present, però, que el que es demana no és una exposició general del seu pensament. Només es tindran en compte: les idees que siguin pertinents per a la afirmació que es vol explicar i les raons per les quals aquestes idees expliquen l'afirmació. Un bon examen serà aquell que trobi la justificació i el paper que l'afirmació particular juga en el conjunt del pensament del filòsof. A vegades una exposició general i correcta del pensament del filòsof pot no respondre el que es demana si no explica com el pensament general de l'autor justifica la tesi particular que és objecte de la pregunta.

Opció A) La màxima puntuació requeriria
(i) Explicar què vol dir que un principi sigui innat
(ii) presentar els diferents arguments que Locke dóna en contra de l'existència de principis innats a l'Assaig; Llibre I, cap. I, seccions 2 a 5. És a dir:
(iia) Explicar amb les pròpies paraules de l'estudiant les raons en contra de l'argument principal per a defensar que hi ha principis innats (que s'expliquen en el segon paràgraf del text de l'examen):
L'argument principal a favor de l'innatisme parteix de la premissa que hi ha principis que tothom accepta i conclou que això mostra que hi ha principis innats; Locke objecta que la conclusió no se segueix de la premissa: del fet que tothom assenteixi a un principi no es pot concloure que sigui innat: pot ser que la raó per la qual tothom hi assenteixi sigui una altra –i no el fet que sigui innat.
(iib) L'argument de Locke en contra que hi hagi principis innats (que es comença a presentar en el tercer paràgraf del text de l'examen):
si hi haguessin principis innats serien universals, però no hi ha cap principi universal: els nens i els idiotes no coneixen alguns dels candidats més clars a ser principis universals
(iic) L'argument de Locke contra l'intent de defensar l'innatisme davant l'objecció de (iib) dient: "els principis són innats però cal temps per a que la ment els reconegui" (Locke objecta: si diem això, aleshores no hi ha cap diferència entre els principis innats i qualsevol altre principi vertader que algú pugui arribar a conèixer al llarg de la seva vida).

28. PAU 2014 · Juny · Sèrie 4 · Exercici 1 (Opció B)

Primera pregunta

Explicar breument el contingut del text. (2 punts)
L'objectiu de la pregunta és detectar el grau de comprensió del text. **La resposta no cal que demostri que l'alumne coneix els detalls de la filosofia de l'autor** (excepte si la manca d'aquest coneixement l'impedeix d'entendre el text). Les restriccions sobre espai (60-100 paraules) són només orientatives per determinar indirectament el tipus de resum que s'espera: ni un breu títol, ni una llarga paràfrasi**. Per tant, si el contingut del resum és equivalent al que es podria fer en 60-100 paraules, no ha de comptar contra l'alumne el fet que no respecti els límits.**

A continuació s'esmenten les idees principals que se suposen en una resposta correcta. Cal tenir en compte, però, que les formes en que s'enuncien i comparen en un petit resum poden ser molt diverses. El seu enunciat pot ser explícit o estar implícit en la redacció de l'alumne. I, per suposat, en cap sentit es pot esperar un desenvolupament detallat de cada idea. És important, però, que l'alumne no es limiti a enunciar idees sinó que mostri una mínima comprensió de l'estructura argumentativa del text.

Opció B) Per assolir la màxima puntuació, l'alumne haurà de connectar amb una mínima correcció les dues idees bàsiques següents:
(i) Si un legislador actua de forma contrària a la protecció de la llibertat i els bens del poble, aquest legislador es posa en estat de guerra amb el poble.
(ii) Dir al poble que es pot rebel·lar contra el legislador que no compleix la seva tasca no és fer quelcom que pugui causar de forma il·legítima que hagi aldarulls, sinó que el que causaria els aldarulls seria la conducta inadequada dels dirigents que no compleixen amb el seu deure.

• L'avaluació de la pregunta s'ha de fer **de forma global**. L'alumne no té en absolut perquè fer el seu resum distingint justament els dos apartats que s'indiquen en els criteris. El que s'ha de fer en una bona resposta és tractar d'una forma o altra les idees que s'indiquen en els criteris. I no totes aquestes idees tenen el mateix pes, i per això no es poden avaluar de forma autònoma.

29. PAU 2014 · Juny · Sèrie 4 · Exercici 2 (Opció B)

Segona pregunta

Explicar el significat de termes o expressions. (1 punt)
El que es demana no és donar definicions exactes o precises que hagin de ser vàlides per a qualsevol context d'ús de les expressions, ni tampoc que l'alumne utilitzi un vocabulari tècnic. El que l'alumne utilitzi un llenguatge sense cap tecnicisme, si no té incorreccions, no haurà de comptar en contra seu. Quan sigui possible, l'alumne té dret a inferir el significat només de la informació que li proporciona el text. En la mesura en què demostri la comprensió pertinent, això no pot comptar en contra seu.

Opció B)
***a*)** «rebels»: aquells que s'oposen per força a l'ordre que estableixen les lleis
***b*)** «legisladors»: aquells que tenen l'autoritat per promulgar lleis

Important: aquestes respostes són sols un exemple de resposta correcta. En cadascun dels casos hi ha moltes altres maneres correctes de respondre.

30. PAU 2014 · Juny · Sèrie 4 · Exercici 3 (Opció B)

Tercera pregunta

Donar les raons de l'autor a favor d'una tesi. (3 punts)
L'enunciat demana referir-se al pensament de l'autor. S'haurà de tenir present, però, que el que es demana no és una exposició general del seu pensament. Només es tindran en compte: les idees que siguin pertinents per a la afirmació que es vol explicar i les raons per les quals aquestes idees expliquen l'afirmació. Un bon examen serà aquell que trobi la justificació i el paper que l'afirmació particular juga en el conjunt del pensament del filòsof. A vegades una exposició general i correcta del pensament del filòsof pot no respondre el que es demana si no explica com el pensament general de l'autor justifica la tesi particular que és objecte de la pregunta.

Opció B) La màxima puntuació requeriria referir-se a:
(i) Els trets bàsics de la concepció política de Locke: drets naturals i estat de la naturalesa, contracte social, la naturalesa del poder polític.
(ii) Situacions que farien que el govern no complís la funció per a la qual es va establir, i que farien que fos legítim desobeir-lo i destituir-lo.

31. PAU 2013 · Juny · Sèrie 4 · Exercici 1 (Opció A)

Primera pregunta

Explicar breument el contingut del text. (2 punts)
L'objectiu de la pregunta és detectar el grau de comprensió del text. **La resposta no cal que demostri que l'alumne coneix els detalls de la filosofia de l'autor** (excepte si la manca d'aquest coneixement l'impedeix d'entendre el text). Les restriccions sobre espai (60-100 paraules) són només orientatives per determinar indirectament el tipus de resum que s'espera: ni un breu títol, ni una llarga paràfrasi**. Per tant, si el contingut del resum és equivalent al que es podria fer en 60-100 paraules, no ha de comptar contra l'alumne el fet que no respecti els límits.**

A continuació s'esmenten les idees principals que se suposen en una resposta correcta. Cal tenir en compte, però, que les formes en que s'enuncien i comparen en un petit resum poden ser molt diverses. El seu enunciat pot ser explícit o estar implícit en la redacció de l'alumne. I, per suposat, en cap sentit es pot esperar un desenvolupament detallat de cada idea. És important, però, que l'alumne no es limiti a enunciar idees sinó que mostri una mínima comprensió de l'estructura argumentativa del text.

Opció A) Per assolir la màxima puntuació, l'alumne haurà d'esmentar, d'una forma o altra, els dos punts següents:
(i) Les persones van decidir formar una societat per tal de poder tenir protecció i seguretat
(ii) Si el govern atempta contra la vida, la llibertat o la propietat dels ciutadans, viola el pacte que el justifica i deixa de complir la funció per la qual es va establir i els ciutadans, per tant, deixen de tenir cap obligació d'obeir-lo, i el poden destituir i establir-ne un de nou.

32. PAU 2013 · Juny · Sèrie 4 · Exercici 2 (Opció A)

Segona pregunta

Explicar el significat de termes o expressions. (1 punt)
El que es demana no és donar definicions exactes o precises que hagin de ser vàlides per a qualsevol context d'ús de les expressions, ni tampoc que l'alumne utilitzi un vocabulari tècnic. El que l'alumne utilitzi un llenguatge sense cap tecnicisme, si no té incorreccions, no haurà de comptar en contra seu. Quan sigui possible, l'alumne té dret a inferir el significat només de la informació que li proporciona el text. En la mesura en què demostri la comprensió pertinent, això no pot comptar en contra seu.

Opció A)
a) «poder legislatiu»: aquella part de l'estat que té la capacitat de fer i modificar lleis
b) «estat de guerra»: quan algú intenta violar el dret a la vida o altres drets bàsics d'un altre

Important: aquestes respostes són sols un exemple de resposta correcta. En cadascun dels casos hi ha moltes altres maneres correctes de respondre.

33. PAU 2013 · Juny · Sèrie 4 · Exercici 3 (Opció A)

Tercera pregunta
Donar les raons de l'autor a favor d'una tesi. (3 punts)
L'enunciat demana referir-se al pensament de l'autor. S'haurà de tenir present, però, que el que es demana no és una exposició general del seu pensament. Només es tindran en compte: les idees que siguin pertinents per a la afirmació que es vol explicar i les raons per les quals aquestes idees expliquen l'afirmació. Un bon examen serà aquell que trobi la justificació i el paper que l'afirmació particular juga en el conjunt del pensament del filòsof. Ara bé: de vegades una exposició general i correcta del seu pensament pot no respondre el que es demana si no explica com el pensament general de l'autor justifica la tesi particular que és objecte de la pregunta.

Opció A) La màxima puntuació requeriria referir-se a:
(i) Els trets bàsics de la concepció política de Locke: drets naturals i estat de la naturalesa, contracte social, la naturalesa del poder polític.
(ii) Situacions que farien que el govern no complís la funció per a la qual es va establir, i que farien que fos legítim desobeir-lo i destituir-lo.